

Ombudsman
of Ukraine

**МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
між Уповноваженим Верховної Ради
України з прав людини та
Благодійним Фондом «Право на захист»**

м. Київ

_____ 2021 року

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) в особі - **Денісової Людмили Леонтіївни**, яка діє на підставі статей 55, 101 Конституції України, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

та Благодійна Організація «Благодійний Фонд «Право на захист» (далі – БФ «Право на захист») в особі – **Галкіна Олександра Юрійовича**, який діє на підставі Статуту (далі – Сторони),

керуючись Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, іншими міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Конституцією України, законами України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина,

посилаючись на Конвенцію Про статус біженців та Протокол щодо статусу біженців, Конвенцію про статус апатридів, Конвенцію про скорочення безгромадянства, Керівні принципи ООН з питань внутрішнього переміщення, на частину 2 статті 26 Конституції України, на положення Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового чи тимчасового захисту в Україні», на Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», Закон України «Про громадянство України», Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» міжнародне та національне законодавство, що регулюють питання реалізації та захисту прав зазначених осіб,

беручи до уваги положення Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 25 серпня 2015 року № 501, важливість Угоди про співробітництво між Верховним Комісаром Організації Об'єднаних Націй у справах біженців та Україною від 23 вересня 1996 року, Резолюції 428 (V) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 14 грудня 1950 року,

виходячи із загального розуміння необхідності забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина,

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів при досягненні спільних цілей

домовилися про таке:

Стаття 1. Мета та загальні положення

1.1. Метою Меморандуму є консолідація зусиль Сторін, спрямованих на захист прав та свобод шукачів притулку, біженців та осіб, що потребують додаткового захисту, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб та осіб, що постраждали у зв'язку з тимчасовою окупацією території України та збройною агресією Російської Федерації.

1.2. Меморандум слід розглядати як основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії і співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

1.3. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої цим Меморандумом.

1.4. Сторони виражають готовність до здійснення співпраці у визначених цим Меморандумом напрямках.

1.5. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.6. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положеннями цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

1.7. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до співпраці в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації незалежно від форм власності, національні та міжнародні, фізичних осіб, громадські організації, створювати з ними тимчасові робочі групи тощо.

Стаття 2. Напрями співпраці

2.1. Задля досягнення мети цього Меморандуму Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямками:

2.1.1. обрання кандидатів до числа експертів, уповноважених захищати права громадян, шукачів притулку, біженців та осіб, що потребують додаткового захисту, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб та

осіб, що постраждали у зв'язку з тимчасовою окупацією території України та збройною агресією Російської Федерації;

2.1.2. погодження переліку експертів від БФ «Право на захист», які діють за довіреністю (мандатом) від Уповноваженого;

2.1.3 здійснення спільних заходів в частині моніторингу діяльності прикордонної служби, державної міграційної служби, національної поліції, прокуратури та судів щодо встановлення та з'ясування фактів порушень прав людини: а) в місцях несвободи, в тому числі у пунктах тимчасового перебування чи тримання іноземців та осіб без громадянства та транзитних зонах аеропортів; б) в зоні проведення антитерористичної операції та в зоні проведення Операції Об'єднаних сил.

2.1.4 здійснення спільних заходів для виконання державою зобов'язань щодо забезпечення на законодавчому рівні прав переміщених осіб під час виборів, у тому числі, місцевих.

2.1.4. налагодження взаємодії між експертами БФ «Право на захист», представниками Уповноваженого в регіонах та регіональними представниками та працівниками Секретаріату Уповноваженого, в питаннях, що стосуються захисту прав шукачів притулку, біженців та осіб, що потребують додаткового захисту, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб та осіб, що постраждали у зв'язку з тимчасовою окупацією території України та збройною агресією Російської Федерації ;

2.1.5. залучення, у разі необхідності, експертів від БФ «Право на захист» до підготовки щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого в частині забезпечення захисту прав осіб та висвітлення виявлених порушень;

2.1.6. організація та проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової поінформованості громадськості щодо захисту прав шукачів притулку, біженців, осіб, що потребують додаткового захисту, осіб без громадянства та внутрішньо переміщених осіб, шляхом проведення конференцій, семінарів, круглих столів, зустрічей та інших комунікаційних заходів;

2.1.7. організація та проведення спільних заходів (конференцій, семінарів, круглих столів, зустрічей тощо);

2.1.8. розроблення та реалізація спільних проектів та/або програм, спрямованих на утворення верховенства права та посилення гарантій прав і свобод людини в частині дотримання прав шукачів притулку, біженців, осіб, що потребують додаткового захисту, осіб без громадянства та внутрішньо переміщених осіб;

2.1.9. розміщення на офіційних веб-сайтах Уповноваженого та БФ «Право на захист» інформації, зміст якої може становити спільний інтерес;

2.1.10. інші узгоджені напрями співпраці в рамках меморандуму.

Стаття 3. Організація співпраці

3.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

3.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;

3.1.2. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних з реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

3.1.3. розробляють та затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в рамках реалізації цього Меморандуму;

3.1.4. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

3.1.5. беруть на себе зобов'язання зберігати конфіденційність інформації та не розголошують персональні дані, що стали відомі у зв'язку з реалізацією цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства;

3.1.6. використовують будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

Стаття 4. Права та обов'язки сторін

4.1. БФ «Право на захист» надає Уповноваженому пропозиції щодо погоджених кандидатур експертів, яким Уповноважений має право видати довіреність на представництво інтересів.

4.2. Експерти від БФ «Право на захист», яким Уповноваженим видана довіреність, зобов'язані вчиняти дії, право на вчинення яких передбачено довіреністю.

4.3. Уповноважений має право в будь – який час скасувати довіреність без пояснення причини.

4.4. Відповідальність за дії експертів БФ «Право на захист», що діють на підставі довіреності Уповноваженого, несе БФ «Право на захист». У разі припинення представництва за довіреністю, БФ «Право на захист» зобов'язана негайно повернути довіреність Уповноваженому.

4.5. БФ «Право на захист» за результатами роботи на запит Уповноваженого в семиденний термін після отримання запиту надає звіт щодо діяльності експертів, які діють за довіреністю Уповноваженого.

4.6. БФ «Право на захист» має право в будь – який момент відмовитися від виконання довіреності, виданої експертові, з обов'язковим інформуванням Уповноваженого та повідомленням причин такої відмови .

Стаття 5. Прикінцеві положення

5.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня, наступного за днем його підписання Сторонами.

5.2. Меморандум укладається строком до 31 грудня 2022 року. Дія Меморандуму автоматично продовжується на наступний рік, якщо жодна зі Сторін не пізніше, як за один місяць до припинення дії Меморандуму письмово не повідомить іншу Сторону про свій намір припинити його дію.

5.3. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи, які було розпочато в рамках Меморандуму і не завершено протягом строку його дії, продовжуються і завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком випадків, коли завершити ці заходи неможливо.

Стаття 6. Інші положення

6.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

6.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та досягненням взаємної згоди.

Цей Меморандум укладений у двох примірниках (по одному примірнику кожній зі Сторін, що мають однакову юридичну силу).

Л.М. Денісова

Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини

О.Ю. Галкін

Президент Благодійного Фонду
«Право на Захист»